

Lugupeetud sotsiaalminister Karmen Joller
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

26. mai 2025

MUREAVALDUS: Rehabilitatsiooniteenuste üleminekuperioodi ebakindlus aastatel 2026–2027

Austatud minister Karmen Joller

Pöördume Teie poole tõsise murega seoses kavaga lõpetada sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus senisel kujul alates 31.12.2026.a.

Selline oluline muudatus mõjutab otseselt rohkem kui 11 000 teenuse saajat, üle 120 teenuse osutaja ning rohkem kui 1 900 valdkonnas tegutsevat rehabilitatsioonispetsialisti, luues riske, mida tuleb hoolikalt juhtida.

Hetkel puudub vajalik selgus ja kindel tegevuskava, kuidas osutatakse teenuseid üleminekuaastatel 2026 ja 2027. Ebakindlus ohustab rehabilitatsiooniasutuste jätkusuutlikkust ning seab löögi alla teenuse järjepidevuse ja kvaliteedi.

Sotsiaalministeerium on siiani esitanud Eesti Rehabilitatsiooniasutuste Liidule ja Eesti Puuetega Inimeste Kojale ministeeriumi plaani suunata rehabilitatsiooniteenuse rahastus Tervisekassasse taastusabi teenusena. 15.05.2025 toimunud Rehabilitatsiooniasutuste kevadseminaril esitleti aga ministeeriumi uut visiooni, hakata pakkuma teenuseid TERVIK-mudeli kaudu. Eesti Puuetega Inimeste Kojale ei ole TERVIK-mudeli visiooni esitletud. Sotsiaalministeeriumi esindaja lisas, et täpsed lahendused töötatakse välja 2027. aastaks. Juhime tähelepanu, et teenuse osutamine Sotsiaalkindlustusameti kaudu on otsustatud lõpetada 2026. aasta lõpuks.

Esitatud visioon toob küll esile kavatsused ja kontseptuaalse suuna, kuid jätab praktikas tegutsevad rehabilitatsiooniteenuste osutajad ja teenused saajad olukorda, kus puudub:

- konkreetne rahastus- ja lepingu mudel pärast 2026. aastat,
- kindel teave teenuste sihtrühmade määratlemise kohta,
- õigusselgus, millistel alustel toimub teenuse osutamine uues süsteemis.

Rõhutame, et teenuseosutajad ega teenusesaajad ei saa endale lubada nõ „vaheaastat“, et oodata uue süsteemi käivitamist.

Soovime juhtida Teie tähelepanu järgmistele kriitilistele teemadele, mille lahendamine nõuab kiiret ja põhjalikku tähelepanu:

- 1. Millised on konkreetsed sammud, et vältida teenuse katkemist ja tagada järjepidev teenuste kättesaadavus?**
- 2. Kes ja kuidas koordineerib teenusele suunamisi üleminekuperioodil?**
- 3. Milline on teenuste rahastuse mudel ja õiguslik raamistik alates 2027. aastast?**
Palume hiljemalt 30.09.2025 esitada konkreetne tegevuskava aastateks 2026 ja 2027, sh rahastusmudel ja õiguslik raamistik, et tagada sujuv üleminek ja vältida rahastustühimiku tekkimist.
- 4. Milline roll on kavandatud olemasolevatele teenuseosutajatele ja spetsialistidele uues süsteemis?**

5. Millised täiendkoolitused ja rahalised toetusmeetmed on kavandatud teenuse osutajate ja spetsialistide toetamiseks, kelle kvalifikatsioon ei vasta tervishoiusüsteemi nõuetele?
6. Milline on konkreetne kommunikatsiooni- ja tugisüsteem teenuse saajatele, et nad oleksid teadlikud eelseisvatest muudatustest ning teaksid, kuhu pöörduda abi ja nõuannete saamiseks?

Lisaks rõhutame, et sujuva ülemineku ja reformi õnnestumise tagamiseks on kriitiliselt oluline kavandada eelarves täiendavad vahendid üleminekuperioodiks. Need vahendid peaksid katma spetsialistide täiendõppe kulusid, administratiivse toe tugevdamist ning kommunikatsiooni- ja infotehnoloogilisi lahendusi, vältimaks teenuste katkemist ja kvaliteedi langust.

Meie ühine soov on panustada reformi edusse ja tõhususse, kuid see eeldab kindlat ja õigeaegset teavet.

Alternatiivina palume kaaluda üleminekuperioodi pikendamist vähemalt ühe aasta võrra (kuni 31.12.2027), juhul kui 2025. aasta lõpuks ei ole võimalik kindlat ja rakendatavat tegevuskava kinnitada.

Kinnitame oma valmisolekut konstruktiivseks dialoogiks ning reformi sisuliseks toetamiseks, kuid seda vaid juhul, kui teenuste järjepidevus ja turuosaliste ettevalmistuse võimalused on selgelt tagatud.

Võimaluse korral soovime Teie tihedas ajagraafikus leida aja kohtumiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marilin Vaksman

Eesti Rehabilitatsiooniasutuste
Liit
juhatuse esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Kari Maripuu

Rehasoft OÜ
juhatuse liige

(allkirjastatud digitaalselt)

Maarja Krais-Leosk

Eesti Puuetega Inimeste
Koda
tegevjuht